...ОРНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, ҮЭГЭДЭГТЫ!

...урят-Монголой ҮНЭН

...П(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...о Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 58 (6248)
МАРТЫН 24
СУББОТО
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...ЖАХЫЕ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИИН ...ӨӨ ҺАЙНААР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ ШУХАЛА

...убликын аймагуудта ээл... партийна конференцинүүд ...эхилбэ. Эдэ конференци... ...гэрэнгы большевистскэ ...эл ба өөрыгөө шүүмжэ... ...үндэһэ һуури дээрэ, пар... ...бүхы хүдэлмэрине саашa... ...айжаруулгын туг доро бо... ...байна.

...ференцидэ хабаадагша ком... ...ууд өөһэдтөө, хүтэлбэрил... ...ийна органуудтаа большe... ...эрилтэ табина, конферен... ...үдэлмэридэ ехэ эдэбхитэй... ...хабаадалсана. Зэдын, То... ...ба Сэлэнгын аймагуудай ...а конференцинүүд ажахые ...рилгын ба партийно-поли... ...хүдэлмэриин талаар айко... ...хүдэлмэридэ байһан горь... ...дутагдалнуудые элирүү... ...ВКП(б)-гэй айкомуудайнгаа ...рине хангалтагүйдэ тоо... ...Партиин эдэ дурсагдаһан ай... ...ай ажал-ябуулгада партий... ...ференцинүүдэй үгэһэн энэ ...ба үнэн зүб сэгнэлтэ ...партийна хүтэлбэриин ме... ...ые нарижуулхын түлөө, ...табиһан зорилгонуудые ...татайгаар дүүргэдэг байхын ...хүдэлмэриингөө ду... ...уудые дары усадхан, хэл... ...түйгөөр урагшаа дабша... ...төө партийна олониитын ...оролдолго гаргадагые эли ...харуулна гээшэ.

...тийно-эмхидхэлэй ба пар... ...политическэ хүдэлмэриин ...инууд партийна конферен... ...эй гол анхаралдань байна. ...зүб. Юуб гэхэдэ, пар... ...политическэ хүдэлмэри ха... ...ахын ба культурна байгуу... ...бүхы һалбаринуудта ам... ...түйлаха ябадалай үндэһэ ...болодог. Зүгөөр, партий... ...тическэ хүдэлмэриин асуу... ...ые түрүүшын ээлжээндэ ...зуураа, конференцинүүд ...ажахын ба культурна бай... ...тые партийнаар хүтэлбэрил... ...дутагдалнуудые, промышлен..., хүдөө ажахын талаар гү... ...түсэбтэ даалгабаринуудые ...э асуудалнуудые, культур... ...байгуулалтын саашанхи хүг... ...асуудалнуудые тойрон ...ёногүй.

...тикые ажахыһаа таһалжа ...гүй... Манай практическа ...иидэ ажахые политикаһаа ..., политическэ хүдэлмэрине ...лжа, ажахын хүдэлмэрине ...хаха гү, али тад һөөргэ, ...хүдэлмэрине һулаp уулжа, ...ческэ хүдэлмэрине шангад... ...жэ хэн бодоноб, тэрэ заа... ...мухардалгада орохо байна», ...нүхэр Сталин һургадаг.

...ийна конференцинүүд ха... ...дөө ажахын талаар партий... ...низацинуудай урда тон шу... ...зорилгонуудай табигдаад ...үедэ боложо байна. Эдэ ...онуудые амжалтатайгаар ...хэ ябадалһаа республикын хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтэнь дулдыдаха юм. Ниитын малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ мүнөө эгээл шухала, харюусалгатай зорилго болоно. Малай үбэлжэлгын талаар олон аймагуудта мүнөө бэрхэшээлтэй байдал тохёолдоод байна, адууһа мал ехээр гарзалагдана. Иимэ байдал юундэ тохёолдооб гэхэдэ, хэдэ хэдэн партийна, советскэ ба ажахын органууд хүдөө ажахын энэ гол һалбарине хүтэлбэрилхэдөө ехэ алдуу, дутагдалнуудые гаргаһан, тэжээл бэлэдхэхэ, малай байрануудые түхеэрхэ ба бусад түсэбтэ даалгабаринуудаа дүүргээгүй байха юм. Партийна конференцинүүд хадаа малажал хүтэлбэрилхэ ябадалда гараһан алдуунуудые ба дутагдалнуудые эсэстэнь хүрэтэр элирүүлжэ, малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ тушаа хойшолуулашагүй хэмжээнүүдые хараалха, мүн ажахын энэ һалбариин саашанхи дэбжэлтэ хангаха тушаа партийна организацинуудай зорилгонуудые тодорхойлхо уялгатай. Партийна организацинууд болбол малажалые хүтэлбэрилхэ методээ үндэһөөрнь һайжаруулхыень партиин айкомуудһаа, аймгүйсэдкомуудһаа ба хүдөө ажахын таһагуудһаа эрихэ ёһотой.

Мүнөө хабарай тарилгада бэлэдхэл дүүрэжэ байна. Хэнэйшье мэдэһээр, хабарай тарилга болбол үндэр ургаса абахын түлөө, полеводствые саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэлэй шиидхэхы үе мүн. Гэхэтэй хамта, республикын зарим аймагуудта хабарай тарилгада бэлэдхэл хангалтагүйгөөр ябажа байна. Конференци болбол хабарай тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлдэхыень, тэрэнээ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхыень партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудһаа эрихэ зэргэтэй.

Модо бэлэдхэхэ түсэбэй дүүргэлтые хангаха гээшэ гүрэн түрын удхашанартай тон шухала зорилго мүн. Тиимэһээ сезоной дүүрэтэр үлэһэн үсөөхэн үдэрнүүдтэ ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ түсэбтэ даалгабаряа аймаг, колхоз, леспромхоз бүхэнэй дүүргэлгые заатагүй хангаха зорилго табигдана.

Ажахын эдэ бүхы зорилгонууд болбол партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин саашанхи дэбжэлтын үндэһэ һуури дээрэ лэ, бүхы эхин парторганизацинуудай хүдэлмэрине улам һайжаруулгын, үргэн ниитэ ажалшадтай тэдэнэй холбоое бүри нигтаруулгын үндэһэ һуури дээрэ лэ амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ шадаха байна.

Партийна организацинууд имагтал энэ үндэһэ һуури дээрэ, ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудые партийнаар хүтэлбэрилгэ дээшэлүүлэн, хүдэлмэридөө улам ехэ амжалтануудые туйлаха байна.

НҮХЭР КОЛХОЗНИК! Малдаа хэды шэнээн нэмэлтэ тэжээл суглуулаабши?

Малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна

Түнхэнэй аймагай «Улаан-Тооро» гэжэ томодхогдоһон колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Очиров, парторганизациинь секретарь нүхэр Холонгуев) малай үбэлжэлгэ муу бэшээр үнгэргэгдэжэ байна. Эндэ бүри намар байхаһаа хойшо малай үбэлжэлгын бэлэдхэлдэ ехэ анхарал хандуулагдаһан байгаа. Тус колхоз 3 мянга үлүүтэй толгой адуу малтай юм. Энэ олон толгой малаа 8 гүүртэнүүд болгон хубаариланхай. Энэнь үбэлэй бэлшээрине зүбөөр хэрэглэхэ арга олгоо. Малаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангаха хэрэгтэ колхозой правлени зохихо анхаралаа эртээнһээ хандуулһан байна. Тиигэжэ 300 центнерһээ дээшэ нэмэлтэ үбһэ тэжээл худалдан абаһан, малай үбэлэй адуулалгые һайнаар эмхидхэһэн байха юм. Мүн нилээд ехэ үбһэ тэжээл алмажа шадаа. Малнуудынь дулаан ба гэрэлтэй һайн байраар хангагданхай. Мүнөө колхозой бүхы түрэлэй мал һайн шадалтайгаар ондо орожо байна. Илангаяа, малажалай 4-дэхи бригадада (бригадирынь нүхэр Улукшанов) ба 1-дэхи бригадада (бригадирынь нүхэр Кырмегенова) малай харууһалга һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бригаданuудта үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо нэгэшье толгой мал хоролтодо ороогүй.

Колхозой партийна организаци малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын түлэ шадабаритай коммунистнуудые малажалай фермэнүүдэй эгээн харюусалгатай ажалда томилһон байха юм.

И. Бажeнов.

Гүүртэнүүд радиотой болоо

Хэжэнгын аймагай Чесаныи ба Дээдэ-Худанай сомонуудай колхозуудай малай гүүртэнүүдтэ радиоприёмнигууд тодхогдожо захалаа. Чесанын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз малажалайнгаа гүүртэ бүхэндэ радиоприёмник табинхай. Тиин ажалай һүүлээр малшад шэнэ һонинуудые ба концертнүүдые радиогоор шагнана.

Мүн Дээдэ-Худанай сомоной Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой фермэнүүдтэ «Родина» гэжэ радиоприёмнигууд табигданхай.

А. Бадмаев.

Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэнэ

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Аймагай бүхы колхозууд адуу малаа гарза хоролтодо оруулангүй үбэлжүүлхын тула эрид хэмжээнүүдые абажа, нэмэлтэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ эхилбэ. Ойрын 3 үдэрэй турша соо аймаг дотор 1000 центнер мүшэр, 600 центнер ургасын үлэгдэлнүүд бэлэдхэгдээ. Ульяновай, Калининай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозууд энэ хүдэлмэрине илангаяа һайнаар эмхидхээ. Ульяновай нэрэмжэтэ колхоздо 245 центнер, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 150 центнер мүшэр бэлэдхэгдэһэн байна.

Мүнөө нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ 250 колхознигууд нэмэгдэжэ табигдаба. Тэрэшэлэн городой эмхи зургаануд ба предприятинуудһаа 150 хүдэлмэрилэгшэд Маленковой, Калининай, Ворошиловай, Ленинэй ба Ульяновай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозуудта 10—15 үдэр хүдэлмэрилхөөр эльгээгдээ. Тэдэнэр саһа этэхэ, хагда, ожорһо сабшаха, мүшэр отолхо зэргын хүдэлмэринүүдые хэжэ эхилээ.

Саһа этэлгэ үргэнөөр эмхидхэгдэбэ. Мүнөө 150 гектар газарта саһан этэгдээд байна.

К. Семёнов.

Манай малшадай оролдосотой ажал

Энэ жэлдэ манай колхозой олон мянган толгой мал үбһэ тэжээлээр 19 процент хангагдаһан байна. Тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй иимэ үбэл ниитынгээ малые тураангүй, үхүүлэнгүй ондо оруулха зорилго манай урда табигдаһан байгаа.

Малайнгаа үбэлжэлгые хайшан гэжэ һайнаар үнгэргэхэ тухай бидэнэр партийна организацитай, малшадтай хамта зүбшэн хэлсээ һэмди. Тэжээлэй хүрэхэгүй байхадань малай адуулгые үргэнөөр эмхидхэхэ гэжэ шиидэһэн байнабди.

Тиин үбэлэй эхиндэ 416 толгой адуу илгажа, мүн тамир шадал һайнтай хонидые адуулганда гаргаһан байнабди. Бэшэ малнуудаа үглөөгүүр халуулаад, адуулганда гаргадагбди.

Үбэлэй бэлшээрине һайнаар хэрэглэхын тула бүхы малаа бага гүүртэнүүд болгон хубаагаабди. Гүүртэ бүхэндэ 200 толгой мал таһалагданхай. Эдэ малые 4 малшан харууһалдаг, адуулдаг байна. Тэдэнние дүршэлтэй малшан толгойлно.

Саһан дороһоо малай хагда оложо эдихынь түлөө саһа этэхэ, шадалтай малнуудые шадалгүйшэг малтай суутань бэлшээхэ мэтын аргануд хэрэглэгдэдэг. Жэшээлхэдэ, 55 наһатай хонишон Будатарова Очирцу хонидоо бэлшээхэдээ тармуур ба нэгэ боолто үбһэ абаад гарадаг юм. Тиигэжэ тэрэ үбһөөрөө хонидоо дахуулан зүргэ бии болгодог, бэлшээри дээрэ ерээд, тармуураараа саһа этэжэ, хагда гаргадаг байна. Һүниндөө хонидоо хуурай хохир дэбисхэртэйгээр хонуулдаг юм.

Үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ һэн. Фермэнүүдэй олон малшад тус мүрысөөндэ һайн показательнуудые туйлаа. Тэдэнэй тоодо, адуушад Санжиев, Рампилов, Итигилов, Парханов, хонишод Сонгоева, Будатарова ба бусад ороно. № 1 һүнэй-товарна фермынхид (даагшань нүхэр Рампилов), мүн тэрэшэлэн № 2 һүнэй-товарна фермын (даагшань Алтайн сомсоведэй депутат Д. Батомункуева) хүдэлмэрилэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Тэжээлээ гамтайгаар гаргашалһанай ашаар манай колхозой малшад 1000 шахуу центнер бүдүүн тэжээл алмажа шадаа. Гэбэшье, үбэлжэлгын үнгэртэр нилээд ехэ саг бии тула бэрхэшээлнүүд тохёолдохо байна. Тиимэһээ мүнөө набша мүшэр мэтын нэмэлтэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэжэ байнабди. Манай колхозой малшад ниитынгээ баялиг — адуу малаа тураангүй ба үхүүлэнгүй ондо оруулхаар зориг жонхой.

Д. Шагадаев,
Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

АРМЕНИИН КП(б)-гэй XV С'ЕЗД

ЕРЕВАН, мартын 20. (ТАСС). Армениин коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин XV съезд Спендиаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй оперо ба балетдэй театр соо нээгдээ.

Хүндэтэ президиумдээ нүхэр И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрое үни удаан альгаташалгаар угтан һунгаба.

Съезд иимэ зүблэхэ зүйл баталан абаа гэбэл: Армениин КП(б)-гэй ЦК-гэй тоосоон; ревизионно комиссиин тоосоон; Армениин КП(б)-гэй хүтэлбэрилхы органуудай һунгалтанууд.

Центральна Комитедэй ажал ябуулга тухай Армениин КП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь Г. Арутинов тоосоото элидхэл хэбэ

Советско-румынска худалдаа наймаанай хэлсээнүүд тушаа

СССР-эй Гадаадын Худалдаа наймаанай Министерствын ба Румынска худалдаа наймаанай делегациин хоорондо хэгдэһэн хэлсээнүүдэй үндэһөөр, 1951 ондохи товарай эрьесэ ба түлбэринүүд тухай Хэлсээн энэ оной мартын 15-да баталагдаа.

1951 ондо СССР-эй ба Румыниин хоорондохи товарай юрэнхы эрьесэ, 1950 онтой сасуулхада, нилээд ехээр ургаха байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй Министр г-н Бырлэдяну гэгшээр толгойлогдоһон Румынска худалдаа наймаанай делегаци энэ оной мартын 19-дэ Москваһаа мордобо.

(ТАСС).

Советско-германска худалдаа наймаанай хэлсээнүүд тушаа

СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай Министерствын ба Германска Демократическа Республикын худалдаа наймаанай делегациин хоорондо хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар дүүргэгдэһэнэй үндэһөөр, 1951 оной товарай эрьесэ ба түлбэринүүд тухай хэлсээн энэ оной мартын 16-да баталагдаа.

1951 ондо СССР-эй ба Германска Демократическа Республикын хоорондохи товарай эрьесэнь, 1950 онтой жэшэбэл, ургаха байна гэжэ хэлсээн дотор хараалагдана.

(ТАСС).

Заһашад уялгануудаа дүүргэнэ

...ТО-БАЙГАЛ. Загаһашадай ...й зүблөөн һаяхан боложо, ...жэлэй хүдэлмэриин дүн... ...гаргаба. Загаһа бариха ...ной түсэб бүхы дээрээ 132,5 ..., тиихэдэ загаһа бариха ...лэй түсэб 4 һара 9 үдэ... ...түрүүлэн дүүргэгдээ гэжэ ...эбэ.

...Шестаковой, Богалинай, ...ай бригадануудта ажалла... ...Красный Октябрь», «14 Ок...», Сталинай нэрэмжэтэ кол... ...ай гэшүүд жэл соо 50—50 ... загаһа барихын орондо, ...нэй 58-һаа 106 центнер ... бариһан байна.

... аймагай загаһашад 1951 ... түсэбые октябриин 1 хүрэтэр сүм дүүргэхэһээ гадна, 41 мянган пүүд загаһа түсэбһөө гадуур барижа, гүрэндөө тушаахын түлөө тэмсэжэ эхилбэ.

Энэ уялгаяа дүүргэхын тулада загаһашан бүхэн 55 центнерһээ доошо бэшэ загаһа бариха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо зорилгонуудые урдаа табинхай. Тиихэдээ, аймаг соохи бага гол горхонуудта, сөөрэмүүдтэ, нуурнуудта байдаг загаһануудые новатор-загаһашан нүхэр Г. Я. Шестаковой методээр ехээр бариха ябадал хангаха хэмжээ ябуулганuудые колхоз, бригада бүхэн хараалжа байна.

И. Решетников.

„Агитаторай блокнот" бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

...П(б)-гэй Бурят-Монголой ... пропаганда ба агитациин ... «Агитаторай блокнодой» ... номер ород ба бурят ... хэлэн дээрэ хэблэн гар...

... блокнот соо «Социалисти... ...гүрэнэй бюджет—энхэ эм... ...барилганuудай бюджет» гэжэ хөөрэлдөөнэй материал толилогдоо. Мүн «Эб найрамдал хамгаалха тухай Хуули» гэһэн «Правдын» мартын 13-най түрүү бэшэг, «Ажалшадай энхэ баян байдал тухай советскэ гүрэнэй оролдолго», «Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй дайшалхы программа» гэһэн статьянууд толилогдоһон байна.

Манай республика дотор

КОНДИТЕРСКА ФАБРИКАДА

Кондитерска фабрикын мастер Корольковагай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада үдэрэйнгөө нормые нэгэ хахад дахин дүүргэнэ.

Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): бригадын гэшүүд-стахановканууд нүхэд Соколова, мастер Королькова ба Губанова гэгшэд хүдэлмэрилжэ байнад.

О. Сурнаковагай фото.

Эхэ-геройн баяр

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. И. Чувьюров СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй зүгһөө Прибайкальска аймагай Троицк гэжэ һууринай гэрэй эзэн эхэнэр Евдокия Ивановна Клюшевада «Эхэ-герой» гэжэ орден СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотатайгаар һаяхан барюулаа. Тэрэ эхэ хадаа 10 үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн байна.

Эхэ-геройн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн нүхэр Клюшева эхэнүүдые халуун анхаралаар хүреэлдэг советскэ правительстводa, партида, агууехэ вождь нүхэр Сталинда үнэн зүрхэнһөө баяр хүргөө.

Хүдөө ажахын продуктнуудай сэн химдарна

Розничнo сэнгүүдые шэнээр химдаруулһанай һүүлээр Улан-Удэ городой колхозно базарта худалдаа наймаан улам үргэдэжэ байна. Мяха, тоһо, загаһа, мёд, овощи ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые хүдөөһөө асаралга улам ехэдэнэ. Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй, Бичурын аймагай Калининай нэрэмжэтэ ба «КИМ» колхозуудай гэшүүд мяха ехээр асаржа худалдана.

Кабанскын аймагай колхознигууд һү, загаһа ехээр асардаг болоо. Хүдөө ажахын продуктнуудай сэн хараа байса химдарна. Продуктнуудые худалдажа олоһон мүнгөөрөө колхознигууд радиоприёмнигуудые, велосипедүүдые ба бусад промышленна товарнуудые худалдажа абана.

И. Гроссман.

Хорин жэл соо түмэршэ дарханаар

Курумканай аймагай промышленна комбинадта Доржи Очиров гэгшэ түмэршэ дарханаар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Очиров 20 жэл соо түмэршэ дарханаар хүдэлмэрилхэ зууранаа, өөрынгөө мэргэжэл нилээд ехээр дээшэлүүлээ.

Һүүлэй үедэ нүхэр Очиров промкомбинадта түмэршэ дарханаар ба локомобилиин машинистаар хүдэлмэрилнэ. Тиихэ зууранаа нүхэр Очиров үдэрэйнгөө даалгабарине 120—130 процент дүүргэнэ.

В. Будаев.

ФИЛОНОВОЙ БРИГАДЫН АМЖАЛТА

Яруунын загаһанай заводой нүхэр Филоновой хүтэлбэрилдэг загаһа барилгын бригада үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые 198 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 425 пүүд загаһа гүрэндөө тушааһан байгаа. Энэ бригадынхид туйлаһан амжалтануудаа мүнөө улам арбидхажа эхилээ.

Февраль һара соо тус бригада 48 центнер загаһа бариха түсэбтэй байһан аад, 67 центнер барижа, түсэбөө 139 процент дүүргэһэн байна. Юумэнэй үнэ сэнгүүдые химдаруулха тухай правительство болон партиин тогтоолдо харюу болгон, табан һарынгаа түсэбые майн 1-нэй һайндэр хүрэтэр сүм дүүргэхын түлөө эндэхи загаһашад социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Х. Санжиев.

Колхознигуудай баян байдал

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой гэшүүд Улан-Удэ гродой колхозно базарта мяха, тоһо ехээр асаржа худалданад.

Продуктнуудые худалдажа олоһон мүнгөөрөө тэдэнэр промышленна товарнуудые абана. Колхознигууд Номинов, Ц. Ныгылов гэгшэд К-125 гэжэ маркын нэгэ нэгэ мотоцикл, Д. Ленхоев—сепаратор ба бусад эд бараа ехээр абаба.

Б. Шагжитаров.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Колхозно парторганизацинуудые бэхижүүлхэ

★

(Кяхтын аймагай партийна конференциhээ)

★

Кяхтын аймагай партийна конференци боложо, ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоое зүбшэн хэлсээ.

—Колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхэ, тэдэнэй ниитын ажахые хүгжөөхэ зорилгонуудые бэелүүлхэдэ аймагай партийна организацин ажал-ябуулга шэглүүлэгдэhэн байна,—гэжэ партиин айкомой секретарь нүхэр Зонхоев элидхэлэйнгээ эхиндэ тэмдэглэбэ.—Партиин айком энээнэй тулада партийна хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ, колхозно парторганизацинуудые бэхижүүлхэ, коммунистнуудые хүмүүжүүлгэ hайжаруулха, тэдэнэй эдэбхи ба үүсхэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тоосоото үе соо гол анхаралаа хандуулаа. Олохон партийна организацинуудта партийна суглаанууд саг соогоо, бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэгдэдэг, асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадажа, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр хэдэг болоо.

1950 ондо адуу мал үсхэхэ талаар зарим амжалтанууд туйлагдаа. Ашаг шэмэтэ ниитын малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб 1950 ондо бүхы түрэлэй малаар үлүүгээр дүүргэгдөө.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин зарим партийна эхин организацинуудта үшөө доодо хэмжээндэ байhые тэмдэглээ. Хэдэн колхозуудай партийна организацинууд партидоторой хүдэлмэридэ анхаралаа багаар табидаг, правлениингээ хүдэлмэриие хинаха эрхэеэ хэрэглэдэггүй, хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ баримтануудтай тэмсэл хэдэггүй байха юм. Иимэ ушар юун дээрэhээ гараа гэхэдэ, ВКП(б)-гэй айком, тэрэнэй партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудтай таhаг болбол партийна эхин организацинуудые халирхайгаар хүтэлбэрилдэг, тэдэндэ бодото туhаламжа hулаар үзүүлдэг, парторганизацинуудай секретарьнуудтай семинарнуудые ба зүблөөнүүдые үсөөн үнгэргэдэг байна.

Партиин айком хадаа хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулна. Энээниие юун гэршэлээб гэхэдэ, тоосоото үе соо олон партийна организацинуудай секретарьнууд hэлгэгдэhэн байха юм. Тиимэhээ зарим партийна организацинууд предприятинуудай ба колхозуудай ажал хэрэгүүдтэ hулаар нүлөөлдэг, ажалай эмхидхэлые hайжаруулхын ба социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө бодотоор тэмсэдэггүй байна.

Эдэ шалтагаануудhаа аймагай хүдөө ажахые ба промышленностиие хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэнүүд дутуунууд гараа. Аймагай колхозуудта тэжээлэй бата бэхи база мүнөө хүрэтэр байгуулагдаагүй, адуу малай ашаг шэмэ үгэлгэ доодо хэмжээндэ байhаар. Мүнөө үедэ малай үргүүлхэ, үхэхэ ушарнууд тохёолдоно. Газартаряалангай культуранууд дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл хэгдэдэггүй, тарилгын хойноhоо hайнаар харууhа табигдадаггүй дээрэhээ аймаг муу ургаса хурааhан, таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө сүм тоосоогүй юм.

Аймагай промышленность үнгэрэгшэ жэлдэ түсэбөө 107 процент дүүргэhэн байбашье, арга боломжонуудаа, зэмсэг түхеэрэлгэнүүдэй хүсэд ашаглаадаггүй, шанар муутай продукци гаргадаг байха юм. Сүхын арhанай завод, гуталай фабрика ба Куйбышевэй нэрэмжэтэ артельдэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин өөрын үные хямдаруулхын, эрсэдые мүнгэ зөөриин эрсэсые хурдадхахын түлөө шанга тэмсэл хэгдэнэгүй.

Аймсовецэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын таhагые даагша нүхэр Хорошин үгэ хэлэхэдээ, ВКП(б)-гэй айком, тэрэнэй бюро хадаа колхозно партийна организацинуудые эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ, партидоторой хүдэлмэриие hайжаруулха хэрэгтэ анхарал багаар табиха гэжэ тэмдэглээ. Мүн Калининай ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр нүхэд Лазарев, Цыремпилов гэгшэд томодхогдоhон колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэнь партийна эхин организацинуудта ВКП(б)-гэй айкомой hулаар туhалдагые шүүмжэлээ.

Кяхтын МТС-эй директор нүхэр Далбаев, Тельманэй нэрэмжэтэ, «Большевик», «Красное знамя» колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнууд нүхэд Содномов, Бутылов, Бабкин ба бусад үгэ хэлэжэ, айкомой, тэрэнэй таhагуудай хүдэлмэриин дутуунуудые хурсаар шүүмжэлээ. Калининай нэрэмжэтэ ба «Улаан-Табангууд» колхозуудай түрүүлэгшэнэр тэжээл бэлэдхэлэй халуун үедэ МТС-эй туhаламжаhаа арсажа, тэндэhээ эльгээгдэhэн үбhэ сабшалгын агрегадуудые хэрэглээгүй байгаа. Хожомынь мэдэхэдэ колхозууд адуу малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхээгүй байба. Тиихэдэнь партийна организацинуудынь ямаршье хэмжээ абаагүй, мүн ВКП(б)-гэй айкомшье иимэ байдалые харангүй гараhан байгаа.

ВКП(б)-гэй айком өөрынгөө шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые шалгадаггүй. Иимэ баримтанууд партийна эхин организацинуудташье үзэгдэнэ. Партиин айкомой таhагууд өөhэдынгөө хүдэлмэри ябуулхадаа, партиин эхин организацинуудта түшэглэдэггүй, тэдэнэй хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр шэнжэлдэггүй, партидоторой хүдэлмэри hайжаруулдаггүй байна. Партийна организацинуудай зарим секретарьнууд партийна суглаануудай удхашанарые тоодоггүй, тэдэниие бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэдэг байха юм. Тиимэ суглаанууд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл багатайгаар үнгэргэгдэнэ.

Конференци болбол партиин айкомой хүдэлмэриие хангалтатай дээрэ тоолоод, дутуунуудые зайсуулха хэмжээнүүдые хараалhан тогтоол баталан абаhан, партиин айкомой ба шалгалтын комиссиин шэнэ составые hунгаhан байна.

* * *

ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдэхи пленум дээрэ партиин айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр Б. Ф. Зонхоев, секретарьнуудаар нүхэд С. С. Коновалов, А. М. Чуркин hунгагдаhан ба айкомой таhагуудые даагшад баталагдаhан байна.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана

Хэжэнгын аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгэ бэрхэшээлтэй байдалда үнгэргэгдэжэ байна. Энэ хадаа малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхые, социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлхые, малай үбэлжэлгэ амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ колхозуудай бүхы хүсэ элсүүлхые партийна эхин организацинуудые ба партиин айкомые уялгална. Зүгөөр, аймагай малшадай дунда политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэнэ.

ВКП(б)-гэй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таhаг, мүн колхозуудай партийна эхин организацинууд малай үбэлжэлгэдэ хабаадагшадай дунда ябуулагдадаг ниитэ-политическэ хүдэлмэриие муугаар хүтэлбэрилнэ. Ниитэ-политическэ хүдэлмэриие hайжаруулха тухай өөhэдыигөө шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые эдэнэр эмхидхэдэггүй ба хинадаггүй байха юм. Жэшээлхэдэ, малай үбэлжэлгын үедэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, малшадые культурнаар хангаха гэhэн тогтоол айкомой бюро үшөө үнгэрэгшэ оной ноябриин 15-да абаhан байгаа. Тэрээн соонь ниитэ-политическэ хүдэлмэриин шухала асуудалнууд хараалагдаhан байха юм. Жэшээлхэдэ, долоон хоног соо нэгэнhээ үсөөн бэшээр агитаторнуудай семинар үнгэргэхэ, малшадай дунда хөөрэлдөө ба газетэ уншалга хэжэ байха, малажалай фермэ ба гүүртэнүүдтэ улаан булангуудые түхеэрхэ, малшадта кино харуулга, лекци, элидхэл хэлгэ хододоо эмхидхэжэ байха гэжэ партийна эхин организацинууд уялгалагдаhан юм.

Теэд ВКП(б)-гэй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таhаг энэ шиидхэбэринигээ гүйсэдхэлые эмхидхээгүй, шалгаашьегүй байна. Тэрэнэй эсэстэ олон колхозуудай партийна организацинууд айкомой тогтоолые хангалтагүйгөөр гү, али ёhо тэдысэ дүүргэhэн байна. Жэшээлхэдэ, агитаторнуудай семинар долоон хоног соо нэгэ дахин үнгэргэгдэхын орондо, hайн лэ hаа hарадаа 1—2 дахин үнгэргэгдэнэ. Теэд семинарнуудынь зүблөөн шэнгеэр үнгэргэгдэжэ, ямар нэгэн үе соо хэгдэhэн агитационно хүдэлмэриин дүн гаргагдаад, саашанхи зорилгонууд табигдаад лэ дүүрэдэг юм. Теэд хөөрэлдөө хэхын тулада яажа бэлэдхэхэ, тэрэниие хайшан гэжэ hайнаар үнгэргэхэ тухай хэлсэгдэнэгүй, агитаторнуудта теоретическэ ба методическа туhаламжа семинар дээрэ үгтэнэгүй. Гадна, партийна эхин организацинууд ба партиин айком агитаторнуудай хүдэлмэриие шалганагүй. Айкомой пропаганда ба агитациин таhагай хүдэлмэрилэгшэд агитаторнуудай хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ байлсадаггүй. Тиимэhээ агитаторнуудай хэhэн хөөрэлдөөнүүдэй идейнэ хэмжээн тухай мэдэдэггүй байха юм. Зарим агитаторнууд малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаггүй гү, али hарада 2 — 3 дахин хөөрэлдөө хэдэг юм. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой агитаторнууд нүхэд Дамбаев, Чимитов, Цыренова, Базаров, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой агитаторнууд Будаева, Дондокова, Очирова болон бусад бүхэли үбэлэй турша соо малшадай дунда нэгэшье хөөрэлдөө, газетэ уншалга эмхидхээгүй.

Колхозуудай партийна эхин организацинууд харуулан ойлгуулха агитаци hулаар табиhан байха юм. Олон фермэнүүдтэ hунгуулиинишье кампанинуудай үедэ лозунг, плакат гэхэ мэтэ байгаагүй. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нэгэ гүүртэдэ малай үбэлжэлгэдэ эрхимээр бэлэдхэхые уряалhан лозунг мүнөө хүрэтэр үлгөөтэй байха юм. Мүн эндэ 1950 оной декабриин 6-да гараhан «дайшалхы хуудаhан» үлгөөтэй.

Колхознигуудта культурна байра байдал олгохо хэрэгтэ тон бага анхарал табигдана. Малажалай зарим фермэнүүдэй малшад харанхы, хүйтэн гэрнүүдтэ 2—3 айлаараа байдаг.

Малажалай томо точко бүридэ улаан булан түхеэрхэ, тэдэниие радиоприёмнигуудаар хангаха гэжэ айкомой бюро тогтоол соогоо хараалhан байгаа. Айкомдо бии байhан мэдээнэй ёhоор, малажалай 80 үлүүтэй томо точконуудhаа зүбхэн 30-дань улаан булан түхеэрэгдэнхэй. Тэндэнь ном дэбтэр, хүгжэмэй инструмент, шатар, домино гэхэ зэргын хэрэгсэлнүүд үгы юм. Тодхогдоhон 24 радиоприемнигуудай 11-нь лампочкануудгүй ба питанигүй дээрэhээ хүдэлмэрилнэгүй. Малажалай олон фермэнүүдтэ газетэ, журналнууд хүргэгдэнэгүй.

Малшадта кино харуулга эмхидхэгдээгүй байна. Олонхи фермэнүүдэй малшад үбэлэй эхинhээ хойшо мүнөө хүрэтэр кино хараагүй юм. Аймагай 4 нүүдэл киноустановко малай үбэлжэлгын бүхы үе соо оройдоол 4 гүүртэдэ кино табиhан байна.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тулада малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрид hайжаруулха шухала.

К. Павлов.

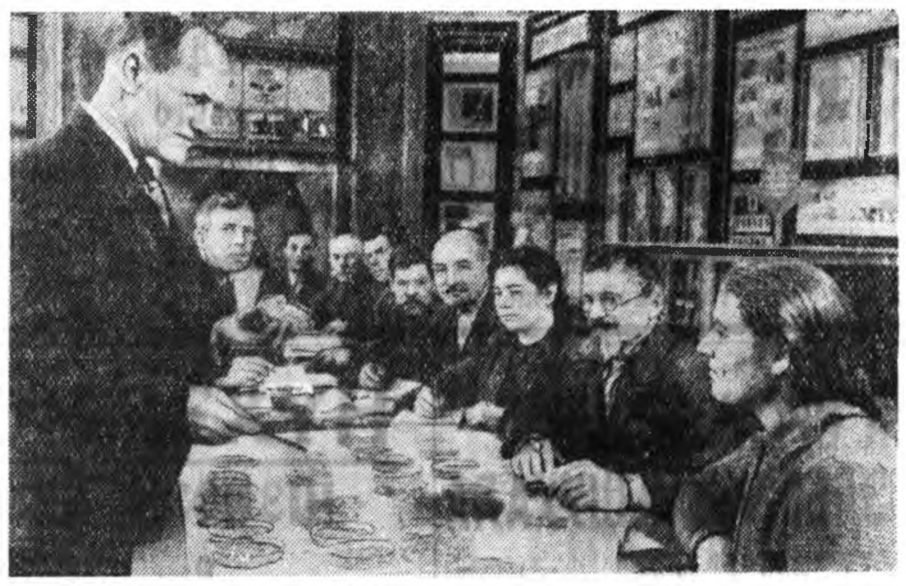
Комсомолецуудай эдэбхитэ ажал

Түмэр замай Улан-Удын отделениин сигнализациин ба холбооной 6-дахи дистанциин комсомолецууд, союзнабэшэ залуушуул амжалта ехэтэйгээр ажаллажа байна. Тус дистанциин коллективэй дунда комсомольско-залуушуулай дүрбэн халаанайхид стахановска вахтада жагсанхай.

hаяхан үнгэрhэн hунгалтануудай хүндэлэлдэ мүрысөө үүсхэhэн комсомолка телеграфистка Ирина Мордовская энэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ, ВЛКСМ-эй обкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. Мүн телеграфистканууд — стахановканууд нүхэд Л. Кастальская, В. Синякова болон бусад «Сталинска уряалай ударнигууд» гэжэ значогуудаар шагнагдаба.

Мүнөө манай комсомолецууд hунгалтануудай урда тээхи үдэрнүүдтэ туйлаhан показательнуудаа стахановска ажалаараа батадхан, улам саашадань үргэдхэхын түлөө ажаллажа байнад.

С. Качунас, дистанциин ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Одесса. Колхозуудай хүдөө[...] культурын байшангуудай хү[...] шэдэй саг үргэлжын курс[...] сенкын нэрэмжэтэ Бүхэсо[...] ионно-генетическэ институ[...] эмхидхэгдээ. Институдай [...] ба элитэ эрдэмтэд курсын [...] дые үнгэргэнэ. Зураг дээр[...] ажахын науканудай канди[...] Бенгреновский тус курса[...] үнгэргэжэ байна.

ТАСС-эй фото[...]

САБШАЛАНГАА ХАЙШАН ГЭЭД hАЙЖАРУУЛХАБ

гэжэ Иволгын колхознигууд-луговодууд зүбшэн хэлсэбэ

hаяхан Иволгада колхозуудай таряанажалай бригадануудай бригадирнуудай, малажалай фермэнүүдые даагшадай ба луговодуудай аймагай суглаан боложо, «Ногооной ургасые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд тухай» аймагай хүдөө ажахын таhагай главна агроном нүхэр Братушенкын элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Улам олошоржо байгаа ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөлгэдэ,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ,— элбэг hайн тэжээл бэлэдхэлгэ шиидхэхы удхашанартай. Гэбэшье hүүлэй жэлнүүдтэ аймаг дотор сабшалангай болон бэлшээриин олон гектар газар орхигдошоо. Үтэгжүүлгын муу дээрэhээ боложо ногооной ургаса доошолhон байна. «Улаан Оронго», Кировэй нэрэмжэтэ, «3-я пятилетка», «Коминтерн», «Красный пахарь», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд сабшалангай муудаhан дээрэhээ нёдондо тон бага үбhэ хуряажа, малаа бүдүүн тэжээлээр миин 24—30 процент хангаhан байна. Тэжээлээр хангагдаагүй байhан дээрэhээ олон толгой мал хоролтодо ороhон ба малай ашаг шэмэ доошолжо, олонхи колхозууд үнеэн бүхэнhөө оройдоо 400—500 литр hү жэл соо hааhан байха юм.

Ногооной ургасын муудаhан ябадал хадаа сабшалангай ба бэлшээриин газарнуудые hайжаруулха хэрэгтэ колхозуудай, МТС-үүдэй ба аймагай хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй анхаралаа багаар хандуулдаг болоhонhоо шалтагаална. Аймагай колхозуудай сабшалангай газарнуудай ехэнхинь уhалууриин байhан тула ногооной ургасые 3—4 дахин дээшэлүүлхэ арга боломжо бии байгаа гэжэ суглаанда хабаадагшад тэмдэглэбэ. Сабшалангай газарнуудые hайжаруулха хэмжээ-ябуулганууд жэлhээ жэлдэ дүүргэгдэнэгүй. Нёдондо сабшалангай газар үтэгжүүлхэ түсэб миил 45 процент, наг шэбхэ тарааха түсэб хахадhаа багаар дүүргэгдэhэн байна. Сабшалангай газар сэбэрлэлгэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Хрущевой нэрэмжэтэ, «Коминтерн», «8-е марта» ба бусад колхозууд энэ хүдэлмэридэ илангаяа муугаар хандана. Түрүү луговодууд Батышев, Рупышев, Гермашев болон бусадай дүй дүршэл колхознигуудай дунда дэлгэрүүлэгдэнэгүй гэжэ суглаанда хабаадагшад тон зүбөөр тэмдэглэбэ.

—Манай колхоз урда жэлнүүдтэ үбhэ ногооной hайн ургаса хуряадаг hэн. Теэд, hүүлэй жэлнүүдтэ уhалууриимнай системэ эбдэршэhэн аад, заhагдадаггүй. Минеральна болон органическа үтэгжүүлгэнүүдэй хэрэглэгдэдэггүй дээрэhээ 3—4 дахин бага ургаса суглуулнабди,—гэжэ 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадир нүхэр Сергеев хэлэбэ. Луговодой ажалые колхозой правлениин сэгнэдэггүй байhан тухай, тэрээндэ туhаламжа үзүүлхын орондо гахайшан болгожо, ондоо хүдэлмэридэ томилhон тухай нүхэр Сергеев хэлээ.

—Сабшалангай болон бэлшээриин газар үтэгжүүлхэ тушаа муубэшэ түсэбүүд ба хэмжээнүүдые хараалаад, тэрэнээ бэелүүлжэ шададаггүй байнабди. Энэ ушарhаа үбhэ тэжээл багаар абтажа, ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтэдэ нилээд ехэ hаад ушаруулагдана,—гэжэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой луговод нүхэр Тугутов хэлэнэ. — Манай колхоздо 3 үбгэдhөө бүридэhэн луговодческо звено бии. Теэд энээхэн бага хүсөөр колхозой бүхы сабшалангые hайжаруулхын ба үтэгжүүлхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, манай колхозой сабшалан урда жэлнүүдтэ орхигдошоhон байгаа. Тиимэhээ колхозой правлени энэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулха, сабшалангаа hайжаруулхын түлөө хүдэлмэриин хүсэ нэмэжэ элсүүлхэ уялгатай. Бидэнэрэй — луговодуудай харюусалгатай зорилго хадаа сабшалангай газар дээрэ hайрамай уhа тогтоохо, горхо голой болон булагуудай уhа хэрэглэн тарааха хүдэлмэринүүдые хожомдонгүй эхилхэ ёhотойбди. Канава hубагуудые хаhа саг соонь татаха, заhаха шухала. Манай звено 90 гектар сабшалангай гектар бүхэнhөө 40 центнер, бэшэ участогуудhаань гектар бүхэнэй 15 центнерhээ доошо бэшэ үбhэ ногоо ургуулха гэhэн уялга абанхай.

—Колхозой правлени, аймагай хүдөө ажахын таhаг болон МТС-эй зүгhөө сабшалан ба бэлшээриие үтэгжүүлхэ хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана,— гэжэ «Майн 1» колхозой луговод нүхэр Каратуев тэмдэглэбэ. — Колхозой правлени хадаа луговодческо звеное гансал хабартаа газар уhалхын түлөө эмхидхэдэг, харин саашань газараа үтэгжүүлхэ ба үндэр ургасын түлөө тэмсэхэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ арга олгогдодоггүй, звеногой гэшүүдые ондоо ажалда табижархидаг байгаа. Манай колхоз наг шэбхэ сабшаланда тараахын орондо ганга жалга руу адхадаг. Шэбхэ шэрэхын тула оройдоо хоёр мори унаа таhалжа үгөө. Бүхэли үбэл соо ми[...] гектар газарта шэбхэ га[...] Саашадаа иимээр хүдэл[...] болоо hаа, сабшалангаа [...] руулжа шадахагүй байнаб[...] мэhээ энэ хэрэгтэ шухала [...] хандуулжа, эрид хубилалт[...] саг тулаа. Манай звено ер[...] 400 гектар сабшалангай га[...] 30 центнер hайн шанартай [...] ургуулха гэhэн уялга абаhа[...]на.

— Манай колхоз 2300 [...] уhалагдадаг сабшалантай. Т[...] дэн олон жэлнүүдтэ тэн[...] луурийн системэ хэрэглэ[...] hандаршаhан байха юм. У[...] соо сабшалангай уhалагда[...] үтэгжүүлэгдээгүй ушарhаа [...] ной ургаса нилээд доошо[...] нөө жэлдэ уhалууриие [...] эмхидхэхын тула канава hу[...] та болон бусад түхеэрэл[...] хэрэглэгдэхэ модо шулуу[...] хэгдэжэ, сабшалан дээрэ [...] данхай. Ойрын үдэрнүүдтэ у[...] риин системые hэргээн [...] хүдэлмэри эхилхэмнай,— [...] «Улаан Оронго» колхозой л[...] Лхамажапов мэдүүлбэ.

— Сабшалан ба бэлшээри[...] зарые hайжаруулха тала[...] гай хүдөө ажахын таhаг ба[...] тын МТС-эй дирекци бидэн[...] шье туhаламжа үзүүлдэг[...] жэ Гильбирын сомоной [...] нэрэмжэтэ колхозой луго[...] наев шүүмжэлбэ.—Канава [...] трактор эльгээхэбди гэжэ [...] директор нёдондо найдуул[...] мүнөөшье болотор тэрээнэ[...] гээгүй. Тиимэhээ энэ шуха[...] дэлмэри таhалдалда ороод [...]

Зарим колхозууд үбhэн[...] сагай ойротошотор сабша[...] рээ мал адуулдаг, тэрэнь [...] гооной ургасые ехээр доош[...] Бидэнэр сабшалангаа хо[...] тула 24 мянган hургаар ба [...] ган hаднаг бэлэдхээбди.

Элидхэлэй hүүлээр хамт[...] ран хүн үгэ хэлээ. Удаань [...] институдай научна хүдэлм[...] нүхэр Давыдов «Сэлэнгы[...] гай 18 партсъездын нэрэм[...] хозой луговод нүхэр Ба[...] хүдэлмэриин дүй дүршэл[...] лекци уншаба.

Суглаанда хабаадагшад [...] гайнгаа колхознигууд, хүд[...] хын мэргэжэлтэд ба МТ[...] хүдэлмэрилэгшэдтэ ханда[...] шалангай болон бэлшээри[...] рые hайжаруулан, үбhэ [...] үндэр ургаса хуряахые [...] бэшэг баталан абаба.

Уhалууриингаа системые заhанагүй

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз Боро хорой гэжэ газарта сабшалангай 2000 гектар тухай газар уhалха зорилгоор нёдондо hубаг канава татажа эхилhэн юм. Теэд тэрээнэə дүүргэнгүй, канаваяа 2—3 километр газарта малтаад лэ орхижорхиhон байгаа. Энэ жэлэй январиин 15-да республикын Меливодстройн конторо техник-мелиоратор Н. Никитиниие Эгэтэ голдо хаалта барилгын хүдэлмэри эхилхыень эльгээгээ hэн. Харин колхозой правлени нүхэр Никитиндэ ямаршье туhаламжа үзүүлээгүй. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ байhан нүхэр Шоноев энэ шухала хэрэгые тоодоггүй, барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ ябадал эмхидхэдэггүй, б[...] хүнүүдые томилдоггүй [...]

Ниитын ашаг шэмэтэ [...] улам саашадань хүгжөөхэ [...] уhалууриин системые заhа[...] ба шэнээр барилга угаа [...] ээлдэг байна. Тиимэhээ [...] лын шухала хүдэлмэридэ [...] хозой хүтэлбэрилэгшэд [...] хандуулха зэргэтэй. Б. [...]

РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ЛУГОВОДУУД

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол 1950 ондо үбhэ ногооной үндэр ургаса хуряажа, ажалай эрхим жэшээ харуулhан, доро нэрлэгдэгшэ колхознигууд-луговодуудта «Республикын эрхим луговод» гэhэн нэрэзэргэ олгохо гэжэ тогтообо:

1. **Аюшеев** Радна Аюшеевичтэ — Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.
2. **Аюшеев** Шарлай Аюшеевичтэ — Ахын аймагай «КИМ» колхозой луговод.
3. **Батышев** Андрей Иннокентьевичтэ —Сэлэнгын аймагай 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой луговод.
4. **Батышев** Иван Ефимовичтэ —Прибайкальска аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой луговод.
5. **Будаев** Базар Будаевичтэ — Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.
6. **Гармаев** Радна Гармаевичтэ — Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.
7. **Жамнинов** Еши Жамниновичтэ — Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.
8. **Козлов** Андрейдэ — Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой луговод.
9. **Лыгденов** Санжи Лыгденовичтэ — Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой луговод.
10. **Намсараев** Дымбрыл Цырендамбаевичтэ — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой луговод.
11. **Онхоров** Данцыма Онхоровичтэ — Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой луговод.
12. **Рабданов** Аюр Рабдановичтэ — Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхозой луговод.
13. **Ринчинов** Буда Ринчи[...] Торинин аймагай Молотовой [...] колхозой луговод.
14. **Сахиев** Дондок Цыби[...] Сэлэнгын аймагай Карл Марк[...] жэтэ колхозой луговод.
15. **Санжаев** Гарма Санжа[...] Сэлэнгын аймагай Карл Марк[...] жэтэ колхозой луговод.
16. **Самбаров** Цыден Самба[...] Бичурын аймагай Ленинэй [...] колхозой луговод.
17. **Торгашин** Алексей Ег[...] Тарбагатайн аймагай «Гигант» [...] луговод.
18. **Цыренов** Цыден Цырен[...] Курумканай аймагай Ленинэй [...] колхозой луговод.
19. **Эрдынеев** Ринчин Эрды[...] Бичурын аймагай «Коммуни[...] зой луговод.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

...ультурно-гэгээрэлэй ...дэлмэри һайжараа

...турно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ...аймагта муу бэшээр та... Аймагай Соведэй гүй... тэрэнэй культурно-гэгээрэ... (даагшань нүхэр Моло...) энэ талаар үнгэрэгшэ жэл ... бэшэ амжалтануудые туй...

...ультурно-гэгээрэлэй хүдэлмэ... ...деэдэ эрхимээр табихын ту... ...һэн аймагууд хоорондын ...листическэ мүрысөөнэй үн... жэлэй 4-дэхи кварталай ...дээр Баунтын аймаг түрүү ...ээлээ, — гэжэ «Красный ...» газетэ бэшэнэ. — Ай... ...дотор культурно-гэгээрэлэй ...ургаанууд нилээд олошороо, ...шине культурнаар хангаха ...эдэнэй хүдэлмэри һайжар... байна. Колхозно 6 библиоте... улаан булан, хүдөөгэй 4 лек... байгуулагдаа. Политическэ ...турно-гэгээрэлэй темэнүүдээр ...д ходо уншагдадаг болон... ...һайханай самодеятель... хабаадагшадай тоо ургаа. ...а библиотекэ уншагшадай ...хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ...р ябуулна. Тус библиотекэ ...ай ажалшадай культурна ...тын эрхим гуламта боложо...».

...турно-гэгээрэлэй хүдэлмэ... һайнаар табижа шада... ...нь түлөө БМАССР-эй Ми... ...үдэй Соведэй ба ВКП(б)-... ...комой дамжуулгын Улаан ...унтын аймагта барюулагдаа.

...грийн пионернүүдэй бэшэг

...герскэ демократическа рес... ...тын пионернүүдһээ Кяхта го... пионернүүдтэ бэшэг һаяхан ерээ. Венгрийн пионернүүд эдээнтэй бэшэг абалсажа байхые хүсэнэ. Михаил Иванович Калининай нэрэмжэтэ пионерскэ дружинын сбор дээрэ тус бэшэг уншагдажа, энэ дружинын пионернүүд хилын саанахи нүхэдтэеэ бэшэг абалсажа байхаар шиидэбэ»-гэжэ ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой ба ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой орган **«Знамя Ленина»** гэжэ газетэ тэмдэглэнэ. Венгрийн пионернүүд бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ:

«Хүндэтэ нүхэдүүд! Таанартай бэшэг абалсаа һаа гэжэ үнинэй хүсэгшэ һэмди. Тиин бэшэг абалсажа болохо гэжэ һая мэдээд, мүнөө бэшэг бэшэбэбди. Бихар Хайду гэжэ областиин, Почай гэжэ һууринай гүрэнэй ниитын һургуулиин 8-дахи класста һуранабди. Бидэнэр һуража ябахадаа, советскэ пионернүүд, таанад тухай хододоо дуулажа, баясадагбди. Таанадта, Танай агууехэ вождь Сталинда баяр хүргэн омогорходогбди. Манай гүрэн сүлөөлэгдөөд, социализмын замаар дабшажа ябана. Дайнай һүүлээр танай жэшээгээр хүдөө ажахыгаа һэргээн бодхоожо байнабди. 5 жэлэй түсэбэй ёһоор промышленностьмнай улам хүгжэжэ байна. Газар, уһан, фабриканууд, һургуулинууд арад зоной болонхой. Энээнэй түлөө вождь Матиас Ракошида баясхалан хүргэнэбди. Ерээдүй манай гэжэ бата бэхеэр мэдэжэ байхадаа, бидэнэр оролдосотой шангаар һуранабди.

8-дахи классай һурагшадай зүгһөө пионерскэ амар мэндые хүргэгшэ Надь Ференц».

Кяхта городой долоонжэлэй ород һургуулиин пионернүүд энэ бэшэгтэнь харюу бэшэһэн байна.

Томодхогдоһон колхозой культурна ургалта

...үрын аймагай Ара-Хэрээтэ ...нютагай бишыхан 4 колхо... ...үнгэрэгшэ жэлдэ нэгэдэжэ, ...овай нэрэмжэтэ томодхогдо... колхоз болоод, нэгэ центр бай... ...һэн. Энэ богонихон болзор ...рэ нютагай шэнжэ шарай ... хубилжа, хүгжэлтын шэнэ ...ороо.

...колхоз культурна ехэхэн ...мэри ябуулна. Һүүлэй хэдэн ...удта тус колхоз локомо..., пилорама, 2 автомашина ба ...икл худалдажа абаа. Тэрэ... клуб, колхозой правлениин ..., уншалгын байшан шэнээр ...ажа, ашаглалгада оруулаг... Мүн долоонжэлэй һургуу... фельдшерскэ пункт, тоһоной ...хүдэлмэрилнэ.

...жэлдэ колхозойнгоо центрые ...болбосон байдалтай болго... тулада колхозой гэшүүд ехэ... ...дэлмэри хэжэ эхилээ. 12 ...бүридэһэн барилгын тусхай бригада эмхидхэгдэнхэй. Энэ бригада колхозойнгоо центртэ колхознигуудай 40 гэр байрануудые ондоо тээһээ зөөжэ табиха юм.

— Манай колхоз агрогородой түсэблэлгөөр хүгжэнэ. 400 гаран колхознигуудай гэрнүүд энэ нютагай элдин һайхан талаар жэрылдэн табигдаха юм. Тиихэдэ Хэрээтэ горхон дээрэ колхозой гидроэлектростанци байгуулагдаха. Һаяар радиоузелтай, телефонно коммутатортай болохомнай, — гэжэ тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Санжижап Гырылович Бадмаев омогтойгоор хөөрэнэ.

Тус колхоз баян, культурна ажабайдалтай болохо дүүрэн арга боломжотой. Ждановай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд энэ зорилгоёо хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада эршэмтэйгээр ажаллана.

Б. Дымбрылов.

Мысовая станциин дежурна нүхэр Котковто «Харгы замай станциин эрхим дежурна» гэһэн нэрэзэргэ һаяхан олгогдоо. Тэрэ хадаа поезднуудые түргөөр ябуулха дүршэл ехэтэй байна. Тэрэнэй халаанай хүдэлмэришэд П. Походенко, К. Старков 50 минута соо поезднуудые ябадалдань бэлэдхэхэ нормотой байгаа һаа, мүнөө 15—20 минута соо бэлэдхэнэ. Зураг дээрэ: В. Котков станциингаа хүдэлмэриие графигай ёһоор хэжэ байһан тухай начальнигта тоосожо байна.

М. Минеевэй фото.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГТА

ТОМОДХОГДОҺОН КОЛХОЗДО

Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз «Октябрь» колхозтой нэгэдэжэ, Н. С. Хрущевой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз болоһон байна.

Энэ колхоз 1000 гаран гектар тариалангай газартай, 2000 шахуу малтай. Таряанай 2, тракторна 1 бригадануудые, ашаг шэмэтэ малай 4 фермэнүүдые ба нэгэ племенной мориной-товарна фермэ эндэ эмхидхээ. Колхозой малшад малай үбэлжэлгые нэгэшье толгойн хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байна. Малайнь тамир шадал һайн. Эндэхи һаалишад нютагай үүлтэрэй һаамхай үнеэн бүхэнһөө 1100 литр һү һааха уялга абаа. Тус колхоз хабарай тарилгада бэлэн болонхой.

КОЛХОЗНИГУУДАЙ АГРОЗООТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛ

Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй 3 жэлэй агротехническэ һуралсалай курсые аймагай Соведэй депутат Мария Малановна Истаева хүтэлбэрилдэг юм. Эндэ 20 колхознигууд һуралсана. Эдээнэй дунда үндэр ургасын мастернууд — Социалистическэ Ажалай Геройнууд И. Б. Ринчино, Ш. У. Тубденов ба бусад бии. Занятинуудынь харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые хэрэглэлгэтэйгээр, колхозно таряашадай практикатай нигта холбоотойгоор үнгэргэгдэнэ.

Хабарай тарилгын эхилтэр эдэнэр һуралсалай түрүүшын жэлэй түсэб дүүргэхэ юм.

СУУТА АДУУШАН

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет Иван Прокопьевич Ларионовто «Республикын эрхим адуушан» гэжэ хүндэтэ нэрэзэргэ олгоо.

Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой гэшүүд Иван Прокопьевичые шадабаритай бэрхэ адуушан гэжэ хэлсэдэг. Мүнөө үбэлэй шэрүүн хүйтэндэ тэрээнэй адууниинь хүшэсэ хүдэлөөгүй. Нүхэр Ларионов энэ үбэл 450 центнер үбһэ алмаа.

Эндэхи колхознигууд нүхэр Ларионовые племенной мориной фермые даагшаар дэбжүүлээ.

ДУХОВОЙ ОРКЕСТРТЭЙ БОЛОБО

Аймагай культурын байшан духовой оркестр худалдажа абаа. Аймагай центрын залуушуул үдэшэндөө кружогто ябажа, хүгжэмдэ һуралсажа байна.

ҺОНИРХОЛТОЙ ЛЕКЦИ

Аймагай хүдөө ажахын таһагай ахалагша агроном М. А. Астраханцева И. В. Мичуринай ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай һонин лекци аймагай центрын залуушуудта уншаа. Дэлхэйн байгаалиие хубилгагшын гаргаһан яблокын шэнэ сортнууд тухай лекци соогоо тэрэ хэлээ. Эндэхи залуушуул энэ лекциие ехээр һонирхожо шагнаба.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй таһагай лекторскэ группын лекторнүүд У. Н. Кормишкина, Л. И. Этингов гэгшэд аймагай центрын ажалшадта һонин лекцинүүдые уншана.

Критикэ ба библиографи

Эгээлэй хүнүүд эб найрамдал хамгаална

Варшавада болоһон эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессэй жюри румынска уранзохёолшо Михаил Садовяну гэгшые «Митря Кокор» гэжэ шэнэ повесть бэшэһэнэйнь түлөө эб найрамдалай Алтан медаляар шагнаһан байна.

Михаил Садовяну хадаа мүнөө үеын томо уранзохёолшо мүн. Тэрэ болбол эб найрамдалай түлөө эдэбхитэй тэмсэлые өөрынгөө арюун уялга ба хүндэтэ хэрэг гэжэ тоолодог прогрессивнэ түрүү хүнүүдэй нэгэн юм. Тиимэ хүнүүд өөһэдынгөө оюун бэлигэй хүсөөр дайн хэндэ хэрэгтэйб, хэндэ зоболон ба хохидол асархаб гэжэ ажалша олониитэдэ ойлгуулжа үгэнэ.

Дайнай хойто тээ М. Садовяну гэгшын бэшэһэн «Бага Пэуна» гэжэ повестиин геройнуудай нэгэниинь шэнэ дайн ойротоо гэһэн абяа дуулаад бодолгото болоһон нүхэрһөө асууна:

—Мэнепуце, хани нүхэрни, үнэниинь хэлэхэдэ энэниие би ойлгоногүйб. Эб найрамдалда дайн хэрэгтэй аал? Бидэ шуһа, һандарал, гашуудал багаар үзөө аалди? Бидэндэ дайн хэрэгтэй аал? Пэунын арад зондо дайн хэрэгтэй гү? Шамда дайн хэрэгтэй гү?

Тиигээд тэрэ эдэ асуудалнуудтаа өөрөө харюусана:

— Хуушан байдалда бусахые һэдэгшэд... тэдэнэр лэ дайе хүсэнэ. Бидэнэр, ажалшадта эб найрамдал лэ хэрэгтэй.

Мүн М. Садовяну зохёолнууд соогоо хуушан Румынидахи режимые зүбөөр харуулһан байна. Прогрессивнэ уранзохёолшын зохёолнууд соо Антонеску гэгшын правительствын үедэхи румынска тосхоной хоёр ондоо байдал: помещигүүд ба кулагуудай баяжахань, ажалша таряашадай зобохо тулихань илангаяа эли тодоор бэшэгдэнхэй.

Мүнөө Румынида шэнэ байдал, арадай демократиин байгуулалта тогтоогдонхой. Шэнэ ороноо эдэбхитэйгээр байгуулагшадай зэргэдэ уранзохёолшо-патриот М. Садовяну жагсалсанхай. Арадай демократиин байгуулалтын условидо тэрэнэй оюун бэлиг улам хүгжэн һалбарһан байна. Дайнай хойто тээ тэрэнэй бэшэһэн зохёолнууд шэнэ Румынида ажалша олониитын ургалтые, арадай демократиин засагые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэд ба таряашадай эдэбхитэйгээр хабаадалсадагые болон бүхы бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал тогтоохын түлөө тэдэнэй тэмсэл харуулна.

Эб найрамдалай Алтан медальда хүртэһэн «Митря Кокор» повестиин гол герой ажабайдалай ехэхэн һургуули гаража, бүхы дэлхэйн ажалша хүнүүдэй засагаа өөһэдынгөө гарта абаал һаань, бата бэхи эб найрамдал байгуулагдаха гэжэ һүүлэй һүүлдэ мэдэрнэ. Тус повесть соо олон миллион ажалша хүнүүдэй ушар ёһо мэдэхэ, эмхидхэлэйнгээ талаар ехэ хүсэтэй ба эдэбхитэй болоһон тухай, мүн «дайн» гэһэн аймшагтай үгээр тэдэниие хэзээшье айлгажа шадахагүй байһаниинь харуулагдана.

Автор болбол зохёолойнгоо түрүүшын хуудаһанууд соо үе мүсэ дутуу помещик Кристя Трехносый ба кулак Гица гэгшэдэй зонхилжо байһан Малурень тосхоной зүдэрүү тулюур байдалые харуулна.

Митря Кокор помещигэй батрагаар хүдэлмэрилнэ. Трехносын зарсануудта Кокор сохюулшоод, арай амидыхан хэбтэхэдээ, «богоолнуудай зүрхэнэй тэсэхеэ болиһон саг хэзээдэ нэгэтэ ерэхэ ёһотой» гэжэ үбгэн харуулшын хэлэхыень дуулана. Энээнһээ хойшо Кокор баяд ноёдые бүри ехээр шоо үзэдэг, шобто харадаг болоно.

Митря Кокор армида абтажа, коммунист Коста Флорятай танилсана. Хэдэн һуни тэрээнтэй хөөрэлдөөд байхадаа Митря хадаа капиталистическэ системын уг үндэһые, Советскэ Союзда эсэргүү дайн хэнэй туһада хэгдэхэб гэжэ мэдэхэ болоһон байгаа.

Митря Кокорын алба хэжэ байһан дивизи түрүүшын байлдаанда советскэ сэрэгүүдээр бута сохигдоно. Кокор плендэ абтана. Советскэ Союзда плендэ байхадаа Митря простой хүнүүдэй ажабайдалые, ажал хүдэлмэриие харана. Тиихэдээ тэрэ иигэжэ бодоно:

— Эндэ намдал адли ажалшадые би харааб, зүгөөр тэдэнэр баяд ноёдгүйгөөр ажаһууна... Һаяар манай орондошье иимэ саг ерэхэл... Хаана би богоол байгаа һэмбиб, тэндээл, Драфын талада борозда татажа ябахые хүсэнэб.

Митря Кокорын энэ һанал бодолынь хүсэлдэһэн байна. Советскэ Армитай хамта өөрынгөө орониие немецко-фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлэлсэһэн румынска һайндуратанай дивизиин зэргэдэ жагсажа, түрэл Румынидаа солдат-сүлөөлэгшэ боложо Кокор бусана.

Тус повестиин түгэсхэлэйнь сценэ уншагшадые ехээр һонирхуулна. Поли дээрэ помещик Трехносый ба ба кулак Гица гэгшэдэй плуг бэеэрээ жүдхэжэ ябахыень тосхоной зон барандаа сугларжа харана. Шэнэ дай үүдхэгшэдые ба ажалша хүнүүдые мүлжэгшэдые хэһээжэ шадаха арадай хүсэнэй барагдашагүйе энэ сценэ харуулна гэжэ хэлэжэ боломоор.

Поли дээрэ гансал Митря Кокор багахан хүбүүгээ гартаа тэбэреэд үлэнэ. «Ерээдүй шамда үгтэнхэй» гэжэ эсэгынгээ хэлэһэн үнэнтэ үгэнүүдые тэрэ һанана.

Энэ ерээдүй хадаа зол жаргалтай байха, дайн гэжэ үгэ дуулдахаяа болихо. Иимэ байдалые эб найрамдалай туг баригша агууехэ Советскэ Союзаар толгойлогдоһон арадай демократиин оронуудай туйлахань лабтай. Мүн иимэ байдалые Стокгольмско уряа доро өөһэдынгөө гар табиһан, эб найрамдалай түлөө тэмсээшэдэй тоодо ниилэжэ ороһон бусадшье оронуудай простой хүнүүд туйлахал.

Социализм байгуулалгын замаар илалта түгэлдэрөөр дабшажа ябаһан Румыниин, Болгариин, Венгриин, Польшын, Чехословакиин, Албаниин ажалшадые англо-американска империалистнуудай ба тэдэнэрэй туһамаршадай ямаршье хүсэн илажа шадахагүйл. Прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй зол жаргалта ерээдүй мандан һалбархын, дай үүдхэгшэдэй хара хүсэнэй илагдан хосорхын, эб найрамдалай илан мандахын түлөө эдэбхитэй тэмсэлдэ румынска уранзохёолшо Михаил Садовяну энэ зохёолоороо ажалшадые зоригжуулна.

П. Кричанов.

„Байкал“ альманахын 5-дахи ном хэблэлһээ гараба

«Байкал» гэжэ уранзохёолой альманахын табадахи ном бурят-монгол хэлэн дээрэ 2000 экземпляр тиражтайгаар һаяхан хэблэгдэжэ гараба.

Энэ альманах соо залуу уранзохёолшод Ц. Бадмаевай «Наран», «Коммунизмын һудал», «Сталинска стипендиат» гэһэн шүлэгүүд, Д. Гунзыновай «Юрын нэгэ үдэшэ» гэжэ рассказ, Ц. Цыремпиловэй «Алтан таряан» гэжэ циклһээ хэдэн шүлэгүүд ба Б. Мунгоновой «Хододоо ногоон нарһан» гэжэ рассказ оролсонхой.

Драматург Н. Балданогой «Бидэ илахабди» гэжэ нэгэ акттай пьесэ, поэт Ш. Нимбуевай «Октябриин туг доро» поэмэ болон ородһоо оршуулагдаһан пьесэ, рассказ ба Москвада болоһон бурят-монгол литературын вечернүүдэй дүнгүүд тухай Ц. Галсановай статья, «В. Маяковскиин зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ» гэһэн Н. Шаракшиновагай статья мүн тус альманахта толилогдонхой.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Манай аймагай колхознигууд-сезоннигуудай мүрысөөн

★ ★

С. ТАХАНОВ, ВКП(б)-гэй Түнхэнэй айкомой секретарь

★ ★ ★

...о бэлэдхэлэй стахановска ...осхохо тухай Бурят-Мон... АССР-эй Министрнүүдэй ..., ВКП(б)-гэй областной ...эй бюрогой тогтоолые ма... ...агай колхознигууд-сезонни... политическэ ба ажахын ехэ ...тэйгээр угтаа һэн. Тиин ...нигууд-модошод сезонно ту... март һара соо заатагүй дүүр... ...дал хангахын тулада дээ... ...гдэһэн уялгануудые аба... ...гаа.

...тогтоолые дүүргэлтэ болгохо ...на хэмжээ-ябуулганууд ...и айкомой ба аймагай Со... гүйсэдкомой зүгһөө хараа... ...н байна. Түбхын түрүүндэ, ...ологшодой, шэрэгшэдэй тоо ...гогдоһон байха юм. Рес... ...н правительствоар бата... ...н графигай ёһоор, 400 мо... колхознигуудые Хандагайн ...хоздо эльгээхэ байгаа һаа, ... 465 хүниие эльгээгээд бай... Тэрээнһээ гадна, модошо... ...да политико-хүмүүжүүлгын ...ри шангадхаха хэрэгтэнь ...хозой парторганизацида ...н тула хэдэ хэдэн хүтэл... ...хүдэлмэрилэгшэд аймагай ...цинуудһаа, колхозуудһаа ...һэн байха юм.

...й колхознигууд-сезоннигууд ...арнта түсэбөө дүүргэхэ ба ...һаа ехэхэн хэмжээтэй модо ... гадуур бэлэдхэжэ комму... ...барилгануудта үгэхые эр...

...ай модошодой дунда со... ...ическэ мүрысөөн үргэнөөр ..., эрхим показательнуудые ...адай тоо үдэр бүри оло... ...һүүлэй мэдээгээр, модо бэ... ...сезонно түсэбөө 80 гаран ...дүүргэһэн Молотовой нэ... ...колхозой модошод социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлэнхэй. Мүн сезонно түсэбөө 70 процент дүүргэһэн Ленинэй нэрэмжэтэ, 69 процент дүүргэһэн «Улаан-Шулуута» колхозуудай модошод мүрысөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ ябанад.

Тэрэшэлэн «Памяти Кирова» (бригадирынь нүхэр Алаков), Ворошиловай нэрэмжэтэ (бригадирынь нүхэр Молонов), «Путь Ленина» (бригадирынь нүхэр Батлаев) колхозуудай модошод стахановска һара соо үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллан, амжалтануудые туйлажа ябанад. Эдэ колхозуудай модошод иимэ амжалтануудые хайшан гээд туйланаб гэхэдэ, правлениинүүдэйнь түрүүлэгшэнэр нүхэд Фролов, Ангарханов, Халудоров, Байбародин, Ускеев, Манзаракшеев гэгшэд модо бэлэдхэлдэ хабаадаха хүнүүдээ түсэбэй ёһоор, саг болзор соонь эльгээһэн байна.

Тэрээнһээ гадна, модо бэлэдхэлэй бригадын бригадирнууд болгон правлениинүүдэйнгээ гэшүүдые томилоод, сезоной дүүрэтэр дүүрэн хүрэхэ продуктнуудаар модошодоо хангаһан байна. Мүн агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулжа, улад зоной дунда хүндэтэй болоһон коммунистнууд, комсомолецуудые бригадын составта оруулһан байха юм. Тэдэнэрынь модошодойнгоо дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри һайнаар эмхидхэн, модошодые шэн зоригто ажалда зоригжуулна.

Тус колхозуудай модо бэлэдхэхэ түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэлгэдэнь бригадануудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийно-комсомольско группанууд ехэхэн үүргэ дүүргэһэн ба дүүргэжэшье байна. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модо бэлэдхэлэй бригадануудай дэргэдэ нэгэ партгруппа, комсомольско-залуушуулай группа байгуулагданхай. Коммунистнууд болон комсомолецууд өөһэдөө шанга жаяг заршамтайгаар, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, бусадта большевистскэ жэшээ харуулна.

Коммунистнууд нүхэд Онохонов, Мархуев, Шалдушкеев ажалай жаяг заршам шангаар сахижа, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр үдэртөө 1,5—2 нормо дүүргээгүй һаа, ойһоо гаража ошодоггүй байна. Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд-сезоннигууд нүхэд Хармашканов, Манзарова, Таханова, Сыренов, Бильбуев болон бусад үдэрэйнгөө нормонуудые 10—60 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг байһан аад, мүнөө стахановска һарын үедэ 40—80 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг болонхой. Энэ колхозой модошодой бригадын бригадир нүхэр Ихнеев колхознигуудайнгаа ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, модошодой дунда ажалай жаяг заршам шангадхаха тухайда онсо анхарал хандуулдаг байха юм. Социалистическэ мүрысөөнэй ябасын дүнгүүдые үдэр бүри согсолон, тэрээндэ түрүүлэгшэдые урмашуулха шагнал үгэхын тула леспромхозой дирекциин ба колхозой правлениин үмэнэ зууршалдаг, хүндэлэлэй ба показателиин досkануудта бэшэхынь тула леспромхозой рабочкомдо хүргэдэг юм.

Гэхэ зуура, зарим колхозууднай модо бэлэдхэлгээр гээгдэжэ ябана. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэе. Тус колхозой бригадир нүхэр Хоборковой, мүн 17 партсъездын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин модошодой бригадын бригадир нүхэр Ивахиновай уялгануудтаа харюусалгагүйгөөр хандадаг, модошодойнгоо ажалые зүбөөр эмхидхээгүй дээрэһээнь, модошодынь мүнөө хүрэтэр тогтоогдоһон графигуудтаа ороодүй байһаар.

Эдэ бригадирнууд модошодойнгоо дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри хэхэ, тэдэнэй ажалай жаяг заршамые шангадхахын орондо, заримдаа өөһэдөө орой болотор унтажа хэбтэдэг. Тиимэһээ, энэ хоёр колхозой модошодой дунда үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг түрүүшүүл үсөөн байха юм.

Модо бэлэдхэл дээрэ ажалладаг манай аймагай колхознигууд стахановска һара соо модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө дүүргэхэһээ гадна, мүн холо үлүүлэн дүүргэжэ, арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соохи уялгануудаа республикын бүхы модошодтой хамтадаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ ёһотой.

Тус леспромхозой ОРС-ын начальник нүхэр Грехов колхознигуудай бүтээһэн хүдэлмэриин зэргээр, тэдэнэртэ салингыень саг соонь үгэхэ уялгатай. Мүн энэ леспромхозой участково мастернууд нүхэд Гаськов, Емельянов гэгшэд колхознигуудай хэһэн хүдэлмэриие урда мэтээр удааруулангүй, тэрэ үдэртэнь тушаажа абахаһаа гадна, хүдэлмэриинь түлөөһые колхознигуудта саг болзортонь үгүүлхэ хэмжээ абахань зайлашагүй.

Сэмбэ нэхэгшэ

Колхозоймнай басагадые
Хүндэтэ Москва һургаа,
Станогоор ноолһо ээрэжэ,
Сэмбэ нэхэжэ һургаа.

Мүнөө сэмбын фабрикада
Манай басаган ажалтай,
Олон станогшо алдартай,
Олондо хүндэтэй болонхой.

«...Басаганайнгаа гараар
Бүтэһэн сэмбээр хубсалхат.
Басаганайнгаа ураар
Бүтээһэн сэмбээр гоёхот!...»

Гэжэ басаганиинь городһоо
Ганса бэшэ бэшэдэг.
Харюудань үнэн сэдьхэлһээ
Хүгшэн эжынь магтадаг.

Утаанда нюдэеэ уһатуулан
Урдань залуудаа һуудагаа,
Үргэһэ нойртоо даруулан
Үбэлэй һүниие үнгэргэдэгөө,

Яһан ээрсэг носожо
Ябадагаа эхэ һанадаг,
Яһала гараа холожо
Ядадагаа тэрэ һанадаг.

Улан-Удэдэ нэхэгдэһэн
Сэмбэ магазин соо харахадаа,
Бурят басаганай гараар
Бүтэһэн гэжэ мэдэхэдээ

Үбгэ эсэгэнэр, эжынэрнай
Үнэн зүрхэнһөө урмашадаг.
Эсэгэ түрэл Сталимнай
Үнэн сэдьхэлһээ баясадаг.

СУУТА ЭХЭНЭР-ПИЛОТ

Советскэ эхэнэрнүүд ажахын, культурын ба ниитын ажал-ябуулгын бүхы һалбаринуудта творческо шадабаринуудаа дэлгэрүүлэн, ехэхэн үүргэ бэелүүлнэ.

Пилот Е. Н. Лемешенок агаарай гражданска флодто 18-дахи жэлээ хүдэлмэрилнэ, энэ үе соо 1300 мянган километр ниилээ. Зураг дээрэ: пилот Е. Н. Лемешенок

ТАСС-эй фотохронико.

Һурагшадай булан

„Хүүгэдэй номуудай недели"

Большевистскэ парти ба Советскэ правительство хүүгэдэй литературые хүгжөөлгэдэ шухала анхарал хандуулна. Манай ороной ургажа ябаа залуу үетэниие коммунистическээр, советскэ патриотизмын үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэдэ хүүгэдэй литература гүнзэгы удхашанартай. Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэдэг, моральна һайн шанартай, ленинско-сталинска эпохын шэнэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ ябадалда хүүгэдтэ зорюулагдаһан номууд бага бэшэ туһа хүргэнэ. Хүүгэд номуудые уншажа, оронойнгоо ажабайдалтай, социалистическэ байгуулалтын туйлалтануудтай гүнзэгыгөөр танилсана.

Жэл бүри манай республикын профсоюзна организацинууд арадай гэгээрэлэй органуудтай ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудтай хамта һургуулинуудай хабарай амаралтын үедэ «Хүүгэдэй номуудай недели» үнгэргэдэг байна. «Хүүгэдэй номуудай недели» хадаа ородой ба советскэ литературын эрхим зохёолнуудтай һурагшадые гүнзэгыгөөр танилсуулха, уранзохёолшодтой, уранзураашадтай, хэблэлэй ба бусад хүдэлмэрилэгшэдтэй хүүгэдэй холбоо барисаае бүри бэхижүүлхэ гэһэн зорилготой. Мүн тиигэжэ хүүгэдэй библиотекэнүүдэй хүдэлмэри һайжаруулагдадаг юм.

Һургуулинуудта хабарай амаралта мартын 26-һаа апрелиин 1 хүрэтэр болохонь. Энэ үе соо «Хүүгэдэй номуудай недели» эмхитэй гуримтайгаар ба һайнаар эмхидхэгдэхэ ёһотой. Энээнэй тулада «Хүүгэдэй номуудай недели» үнгэргэлгын тодорхой түсэбые библиотекын, клубуудай ба бусад культурна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд зохёохо байна. Эдэнэр профсоюзуудай фабрично-заводской ба нютагай комитедүүдтэй, комсомольско организацинуудтай, арадай гэгээрэлэй органуудтай, һургуулинуудтай түсэбөө зүбшэн хэлсэхэ зэргэтэй.

Библиотекэнүүд, клубууд, культурын байшангууд соо «Хүүгэдэй номуудай недели» үнгэргэлгын түсэб, асуудал ба харюунуудай доска бэлэдхэжэ, плакадуудые, зурагуудые эли тодо газарта нягаа хада һурагшадые һонирхуулха байна.

Номой выставкэнүүд хадаа номуудые пропагандалгын ехэ таарамжатай зүйл мүн. Тиимэһээнь номуудай тематическа выставкэнүүдые эмхидхэхэдэ болоно. Дурадхагдаһан зохёолнуудые хүүгэдэй һонирхон уншахын тулада номуудай выставкэнүүдэй дэргэдэ хөөрэлдөөнүүдые, элдэб асуудалнуудаар консультацинуудые, ном уншалга эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Тэрэшэлэн хүүгэдэй түрэлхидэй дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Тэдэндэ «Языкознаниин тухай нүхэр Сталинай зохёолнууд», «Советскэ хүүгэдэй литературын хүгжэлтын гол шатанууд», «Хүүгэдэй уранһайханай литературын хүмүүжүүлхы удхашанар», «Гэртээ хүүгэдэй ном уншалгыень эмхидхэлгэ», «Культурна уншалгын дадалда хүүгэдые яажа һургахаб» гэһэн ба бусад темэнүүдээр лекцинүүдые уншахые дурадхагдана.

Худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд «Хүүгэдэй номуудай нелелиин» үедэ ном худалдалгые хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой. Предприятинуудта, һургуулинуудта, хүдөө нютагуудта ба бусад газарнуудта ном худалдалгын ларегуудые, нүүдэл палаткануудые, номуудай базарнуудые олоор эмхидхэхэ гэһэн зорилго тэдэнэй урда табигдана.

«Хүүгэдэй номуудай неделиин» үедэ үнгэргэгдэхэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд хадаа хүүгэдэй наһандань ба бэлэдхэлдэнь таарамжатайгаар, удха һайнтайгаар үнгэргэгдэхэ ёһотой.

П. Швачко, Бурят-Монголой профсоюзуудай Соведэй секретарь.

Бүхэсоюзна выставкэдэ һургууляараа хабаадахые оролдогты

Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэ 1951 оной зунһаа хүдэлмэрилжэ эхилхэнь. Тэндэ һургуулинуудай павильон эмхидхэгдэхэ юм. Ботаника, зоологи, физикэ, хими зааһадаа хүдөө ажахын эрдэмэй үндэһэ һууритай һурагшадые танилсуулга һайнаар эмхидхэһэн; һургуулиингаа дэргэдэхи участогые эрхимээр эмхидхэжэ, тэндээ болон колхозуудта, МТС-үүдтэ, совхозуудта практическа занятинуудаа һайнаар үнгэргэһэн; районойнгоо хүдөө ажахыда мичуринска биологическа наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ ба байгаалиие хубилгаха агууехэ түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн амжалтануудые туйлаһан һургуулинуудта хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадаха эрхэ олгогдоно.

Тус выставкэдэ хабаадахын тулада манай республикын һургуулинууд ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Баргажанай аймагай Уринска долоонжэлэй һургуулида хэдэн жэлэй туршада садоводуудай ба зүгы үсхэбэрилэгшэдэй кружогууд хүдэлмэрилнэ. Садоводуудай кружогой хүдэлмэридэ 21 һурагшад хабаадалсадаг юм. Сад сооно яблока, малина, үхэр нюдэн, шиарганa, гүлзөөргэнэ ба бусад, хамта 21 сортын үрэ жэмэстэ модонууд ургана. Тэндэһээ Баргажанай, Курумканай аймагуудай хэдэн һургуулинууд үрэ жэмэстэ модонуудые абаашажа таринхай. Мүн 34 һурагшад зүгы үсхэбэрилхэ кружогто оронхой. Тэдэнэр элдэб туршалгын хүдэлмэринүүдые хэдэг ба зүгынүүдээ улам олошоруулдаг юм. Мүнөө тус кружогойхид 33 бүлэ зүгытэй болонхой. Тэдэнэр 3 колхозуудые ба 3 һургуулинуудые зүгын бүлэнүүдээр хангаһан байна.

Баргажанай дунда һургуулида кролик үсхэбэрилгын кружок эмхидхэгдэнхэй. Тэрэнэй хүдэлмэридэ һурагшад ехэ һонирхолтойгоор хабаадана. Тэдэнэр «Шиншилла», «Венский голубой» гэһэн үүлтэрэй кролигуудые үсхэбэрилнэ. Кролигуудайнь тоо угаа түргөөр олошорно.

«Эдир мичуринецуудай» кружок Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулида хүдэлмэрилнэ. Һургуулиингаа дэргэдэхи участогта үнгэрэгшэ жэлдэ шэнэ сортын шэниисэ, элдэб овощьнуудые һурагшад тариһан байна. Тэдэнэр огурцы, дыни, арбуз, тыквэ ба бусад овощьнуудай хүйтэндэ тэсэмгэйе шалгажа үзэлгөөр туршалгануудые хэнэ. Үрэ жэмэстэ садайнгаа ба декаративна ургамалнуудай талмайе һурагшад хабартаа бүри үргэдхэхэ юм.

М. Алексеева.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ИСПАНСКА АРАД ТЭМСЭНЭ

Һүүлэй үедэ уласхоорондын олониитын анхарал хадаа испанска провинци — Каталониин дунда байдаг Барселона городто болоһон событинуудта хандуулагданхай. 300 мянга гаран хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад, ремесленнигүүд, жэжэ худалдаа наймаашадай хабаадаһан, Барселонодохи ба тэрэнэй дүтэ шадарай газарнуудтахи ажалшадай бүгэдэниитын забастовко хадаа франкистска ёһо журамда эсэргүү, үлэсхэлэнгэй, үгырэл хооһоролой ба дайнай политикада эсэргүү испанска арадай түгэс хүсэтэ протестын гэршэнь болоо.

Эсэргүүсэн бодогшодой һүр ехэтэ демонстрацинууд хэдэн үдэрэй турша дотор Барселонын ба тэрэ шадарай хэдэ хэдэн городуудай улицануудта болобо. «Салин хүлһыемнай дээшэлүүлэгты!», «Хилээмэ үгэгты!», «Американецуудые Испаниһаа намнагты!» гэжэ эсэргүүсэн бодогшод эриһэн байна. Город дотор тараагдаһан листовконуудай нэгэндэ: «Барселона хадаа гансахан эхи гээшэ» гэжэ хэлэгдэнэ.

Испанска арадай шуһата алууршa Франко полициие ба регулярна сэрэгүүдые ажалшадта эсэргүү эльгээгээ. 40 корабльнуудһаа бүридэһэн эскадра Барселонын портдо буугаа. Эсэргүүсэн бодоһон олон мянгаад хүнүүд хүдэлмэриһөөн гаргагдаа, арестовалагдаа. Фашистска хүсэрхэгшэдтэ эсэргүү хүдэлмэришэдэй тулалдаанууд олон газарнуудта болоһон байна.

Фашистска ёһо журамда эсэргүү патриодуудай баатарлиг тэмсэл Каталонидо, мүн Испаниин бусад бүхы провинцинуудта бэхижэн үргэдэжэ байна. Испанска арад бузар муухай үгырэн хооһоролгодо эсэргүү протестые улам эридээр табина. Тус орондо үдэр соо хилээмэ үгэлгын нормо 150 граммһаа доошо байна. Үлэсхэлэн хүнүүд арбигүй салин хүлһэ абадаг ба нүхэ һүзэнүүд соо ажаһуудаг болоно. США-гэй империалистнуудай ашa туһада дайнай хүнэһэн болгогдон ашаглагдаха гэһэн бузар муухай түсэбүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ испанска арад улам эдэбхитэйгээр бодожо байна.

«Юманите» гэжэ французска газетэ Барселонодохи событинууд тушаа испанска компартиин ЦК-гэй ба Каталониин социалистическэ нэгэдэмэл партиин мэдүүлгые толилбо. Тус мэдүүлгэ хадаа «Франкын ёһо журамые унагааха ба Испанида демократиин болон эб найрамдалай ёһо журам тогтоохо гэһэн эрилтэнүүдые хангаха хүрэтэр Барселонодо ба бүхы Испанида дэлгэрүүлэгдэхэ ерээдүйн тулалдаануудые хараадаа абажа, тэмсэлэй үедэ туйлагдаһан нэгэдэлые хамгаалха ба бэхижүүлхэ» гэжэ испанска арадые уряална.

ЧЕХОСЛОВАКИИН ГАДААДЫН ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ АМЖАЛТАНУУД

Социализм байгуулалтын замаар этигэл түгэлдэр ябажа байгаа сүлөөтэ, шэнэ Чехословакиин арад өөрынгөө амгалан ажахын бүхы һалбаринуудые амжалтатайгаар хүгжөөжэ байна. Чехословакиин гадаадын худалдаа наймаанай ехэ туйлалтанууд хадаа энэ хүгжэлтын тодо гэршэнүүдэй нэгэниинь болоно.

Американска капиталай дарлалта доро байгаа маршаллизованно оронуудта товарнуудай экспорт импортһээ нилээд бага байна. Тиихэдэ Чехословакида ба арадай демократическа бусад оронуудта товарнуудые газаашань гаргалга дотоошонь оруулалгаһаа нилээд үлүү байна. Чехословакиин гадаадын худалдаа наймаанда энэ үлүүнь 1949 ондо 907 миллион крон байһанаа 1950 ондо 4 миллиард 340 миллион болоһон байна.

Үнгэрһэн жэл хадаа СССР-тэй ба демократическа лагериин бусад оронуудтай Чехословакиин худалдаа наймаанай холбоонуудые саашадань бүхэдхэһэн жэл байгаа. Хитадай арадай республикатай худалдаа наймаанай хэлсээ 1950 ондо баталагдаа.

СССР-эй ба Чехословакиин хоорондо баталагдаһан табанжэлэй худалдаа наймаанай хэлсээнһээ гадуур 1951 ондо товарнуудые хоорондоо нэмэжэ абалсаха тухай протокол мартын 12-то Москвада СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай Министерствын ба Чехословацка худалдаа наймаанай делегациин хоорондо баталагдаба. Хоёр оронуудай хоорондохи товарай юрэнхы эрьесэ энэ жэлдэ 1950 онойхиһоо нилээд ехээр ургаха байна.

«Промышленностиин үмэнэ табигдаһан проблемэнүүдые шиидхэхэдэмнай Советскэ Союз бидэндэ туһална, — гэжэ Чехословакиин гадаадын худалдаа наймаанай министр Грегор һая мэдүүлээ, — Советскэ Союз арадай демократиин оронуудтай харилсаха харилсаануудаа тон шэнээр тогтооно. Эдэ харилсаанууд нэгэ ороной экономическа ашаг олзоор бэшэ, харин бэе бэедээ туһалха гэһэн оронуудай эрмэлзэлгээр тодорхойлогдоно. Бидэнэртэ үзүүлһэн туһаламжын түлөө Советскэ правительстводa, советскэ арадта ба илангаяа Генералиссимус И. В. Сталинда баяр баясхалангаа дахин хүргэнэбди».

ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, мартын 21. (ТАСС). Үсэгэлдэр Генеральна Ассамблейн пленарна заседани боложо, Генеральна Ассамблейн ээлжээтэ 6-дахи сесси зарлаха газар тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Генеральна Ассамблей өөрынгөө 6-дахи сессиие Европодо зарлаха гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 14-дэ тогтооһон байгаа. Энэ зорилгодо таараха городые Европодо шэлэжэ ололго Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ ба ООН-эй генеральна секретарьта даалгагдаһан юм. Гэбэшье, ООН-эй генеральна секретарь хадаа Генеральна Ассамблейн сессиие зарлаха байра Европодо байхагүй гэжэ харуулхые февралиин 13-да Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ һэдэһэн байна. США-гэй делегаци ба бусад хэдэн оронуудай түлөөлэгшэд Генеральна Ассамблейн декабриин 14-нэй шиидхэбэридэ зүришэн, ээлжээтэ сессиие США-дэ зарлаха гэжэ дурадхаба.

Советскэ Союзай ба бусад олон оронуудай делегацинууд Генеральна Ассамблейн декабрьска шиидхэбэри хубилгахые эрид буруушаагаа, Генеральна Ассамблейн сесси зарлаха арга боломжо Европодо бии байна гэжэ мэдүүлбэд. Генеральна Ассамблейн ээлжээтэ сессиие Парижда зарлаха арга боломжонууд тухай һанамжаяа французска правительствын мэдээсэхэ хүрэтэрнь энэ асуудалые шиидхэлгэ хойшолуулһан байгаа.

Французска правительство ООН-эй Генеральна Ассамблейн сесси зарлаха байрые Парижда ноябриин 6-һаа эхилээд, ээлжээтэ 6-дахи сессиин болохо бүхы саг соо үгэхые шиидээ гэжэ Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Энтезам мэдээсэбэ.

Франциин түлөөлэгшэ Лакост энэ асуудал тушаа түрүүлэн үгэ хэлээ.

Тэрээнэй һүүлээр дискусси эхилээ. Парижда, юрэнхыдөө Европодо 6-дахи сесси үнгэргэлгые Швециин, Голландиин, Пакистанай, Филиппинын, Австралиин, Урда-Африканска Союзай ба бусад оронуудай түлөөлэгшэд буруушааба.

Англиин түлөөлэгшэ Джебб, Бельгиин, Боливиин, Гаитиин ба бусад оронуудай түлөөлэгшэд, мүн хоёрдохёо үгэ абаһан Франциин түлөөлэгшэ Лакост сессиеэ Парижда зарлаха хэрэгтэй гэжэ мэдүүлбэ.

Генеральна Ассамблей французска правительствын хүндэтэйгөөр угталгые хүлеэн абаха үндэһэ баримтатай байна гэжэ тэмдэглээд, Советскэ Союзай делегаци Генеральна Ассамблейн 6-дахи сессиие Парижда зарлахын түлөө голосовалха гэжэ Я. А. Малик мэдүүлбэ.

Резолюциин проект пункт пунктаараа, удаа тээнь бүхы дээрээ голосовалагдажа, олонхи голосоор абтаа. Резолюциин проектын түлөө 24 (Аргентина, Бельги, Боливи, БССР, Чили, Колумби, Коста-Рико, Чехословаки, Доминиканска республика, Эфиопи, Франци, Гаити, Иран, Ливан, Люксембург, Панама, Парагвай, Перу, Польша, УССР, Советскэ Союз, Англи, Венецуэла ба Югослави) голос үгтөө. Энэ проектые буруушаажа 17 (Австрали, Канада, гоминдановец, Инди, Индонези, Ирак, Израиль, Либери, Голланди, Шэнэ Зеланди, Норвеги, Пакистан, Филиппины, Швеци, Турци, Урда-Африканска Союз ба Холбоото Штадууд) голос үгтөө. 12 делегацинууд (Афганистан, Бразили, Куба, Дани, Эквадор, Египет, Греци, Мексика, Саудовско Аравн, Сири, Тайланд, Иемен) голосованида хабаадаагүй.

Голосованиин дүүрэһэнэй һүүлээр Генеральна Ассамблейн заседани хаагдаа.

Францида забастовкын хүдэлөөн болоно

ПАРИЖ, мартын 21. (ТАСС). 6 үдэрэй урда тээ парижска транспортын хүдэлмэришэдэй хэжэ эхилһэн забастовко тус ороной ажахын һалбаринуудта таран дэлгэрбэ. Тусхайлан хэлэбэл, түмэрзамай транспорт, газова ба электрогэрэлэй сеть, электропромышленность, металл үйлэдбэрилхэ промышленность гэхэ мэтын һалбаринуудта забастовко болоно.

Салин хүлһэ дээшэлүүлхэ гэһэн ажалшадай эрилтэнүүдые хангахаяа правительство арсана. Информациин министр социалист Газье гэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор, правительство хадаа забастовко дараха гэжэ хараална.

Депутат-коммунист Огюст Тушар үсэгэлдэр Национальна суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, эсэргүүсэн бодоһон ажалшадай эрилтэнүүдэй тон зүб байһаниие тодоруулаа.

Баруун Берлиндэ эдеэ хоолой сэнгүүд хүндэрөө

БЕРЛИН, мартын 20. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй табан һара соо Баруун Берлиндэ эдеэ хоолой продуктнуудай сэнгүүд дээшэлээ.

Колбасна зүйлнүүд—20 процент, гахайн өөхэ—35 процент, тоһо — 10 процент, столовын маргарин — 20 процент, сыр—23 процент, сагаан фассль—30 процент, рис—30 процент, кофе — 50 процент хүндэрөө.

СССР-һээ ООН-до байдаг түлөөлэгшэ Я. А. Малигай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 21. (ТАСС). СССР-һээ ООН-до байдаг түлөөлэгшэ Я. А. Малик «һайн туһа хүргэлгын комисси» гэдэггэй ба Трюгве Литэй хэлсээнүүдые хэжэ байгаа тэй мэдээсэлнүүдые «Нью-Йорк пост» ба «Нью-Йорк таймс» газетэнүүд тараагаа. Тэрээн тушаа Я. А. Малик иимэ мэдүүлгэ ...

«Нью-Йорк пост» ба «Нью-Йорк таймс» газетэнүүдтэ толилогдоһон мэдээсэлнүүдтэй дашарамдуулан, би «һайн туһа хүргэлгын комисси» гэдэгэй гэшүүдтэй, г-н Трюгве Литэй ямаршье хэлсээ хэжэ байгаа гүйб гэжэ мэдүүлхые шухала гэжэ тоолоноб. Энээн тушаа тус газетэнүүдтэ толилогдоһон мэдээсэлнүүд үндэһэ баримтагүй байна».

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, мартын ... (ТАСС). Бүхы фронтнууд ... Арадай армиин частьнууд ... дай һайндуратанай отрядууд хамтадаа ябажа, дайсанда ... хамгаалалтын байлдаануудые ... жэ үргэлжэлөөд, тэрэнэй ... хүсэндэ ба техникэдэ ехэ ... хоролтонуудые ушаруулһан ... гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай ... Главна командованиин ... дамжуулһан мэдээсэл соо ... дэнэ.

Финляндидахи правительственна кризис

ХЕЛЬСИНКИ, мартын ... (ТАСС). Хельсинкиин радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөө ... правительствын яаралтай заседани болобо. Заседаниин дүүрэһэнэй һүүлээр, социал-демократическа партиин гэшүүд-министрнүүд ... шаалһаа гараха тухай мэдүүлгэ ... премьер-министр Кекконендо ... рюулба.

ХЕЛЬСИНКИ, мартын ... (ТАСС). Мүнөөдэр Финляндиин премьер-министр Кекконен ... тельствын тушаалһаа гараха ... хай мэдүүлгэ барюулхын түлөө ... публикын президент Паасикиви гэгшэтэй уулзаа. Гэбэшье, ... дент хадаа пасхын һайндэрнүүд дүүрэхэ хүрэтэр хүлеэхые ... нендэ дурадхаба. Кекконен ... киинень зүбшөөжэ, правительствын тушаалһаа гаралгые хэдэн ... рөөр хойшолуулаа.

Шатараар дэлхэйн түрүүлэгшын һуури сэзлхын тулаан

Ботвинник Бронштейн хоёрой ...

Советскэ Армиин Центральна ... байшан соо матчын 3-дахи ... тиие наадалга мартын 21-дэ ... жэлөө.

Дэлхэйн чемпион позици ... талаар булюу байһандаа ... яаралаар андалдажа, гурба ... партиингаа 63-дахи ябадалай ... лээр мүн лэ тэнсэбэ. Матчын ... 1,5:1,5.

(ТАСС).

Харюусалгата редактор Б. А. ОЧИРОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора —7-85, отв секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного ... промышленности—6-84. мест. информации и писем—6-84 Для междугородных переговоров—16.

Н—03558. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...